

Imatge: activitat al CEACV sobre la conservació del medi marí.

BUTLLETÍ INFORMATIU DEL CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Núm. 19 Quadrimestral
Setembre 2015

BUTLLETÍ INFORMATIU DEL CENTRE D'EDUCACIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Núm. 19. Setembre 2015

EQUIP D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DEL CEACV

SUMARI

0. EDITORIAL.....	3
1. LA RESSENYA LITERÀRIA	5
2. LA RESSENYA AUDIOVISUAL	7
3. ELS WEBS DESTACATS.....	9
4. LES BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS	11
5. CONEIX EL CEACV	13
6. L'ALMANAC DE L'HORT	15
7. ACTIVIDADES DE EA DE OTRAS ENTIDADES	18
8. ACTIVITATS EN EL CEACV	26
9. EL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ	33
10. NOVETATS CENTRE DOCUMENTACIÓ	34

0. EDITORIAL

2015, Any Internacional dels Sòls

El sòl és la base de les funcions principals dels ecosistemes, del desenvolupament agrícola i de la seguretat alimentària i és per tant un element clau per al manteniment de la vida sobre la Terra. No obstant això, cada vegada més, es perd superfície de sòl per l'expansió urbana i l'ocupació amb infraestructures, i el sòl es degrada a causa de la mala gestió de les terres. No podem oblidar que el sòl és un recurs natural finit i no renovable.

Amb l'objectiu d'augmentar la conscienciació i la comprensió de tota la societat sobre la importància del sòl, l'Organització de la Nacions Unides ha declarat el 2015 com l'Any Internacional dels Sòls.

Els sòls són importants per a la seguretat alimentària. Constituïxen la base de l'agricultura i dels ecosistemes naturals. Les persones els necessitem per a alimentar-nos.

Els sòls són importants per a l'adaptació i la mitigació del canvi climàtic. Són clau en el cicle del carboni. Els canvis d'ús del sòl i la pèrdua de fertilitat en sòls agrícoles són responsables de prop del 10 per cent de totes les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle. Els sòls gestionats de manera sostenible emmagatzemen gran quantitat de carboni, pel que poden jugar un paper important en la mitigació del canvi climàtic a través de l'emmagatzematge de carboni i la reducció de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle en l'atmosfera. Al contrari, els sòls mal gestionats o cultivats per mitjà de pràctiques agrícoles no sostenibles, alliberen a l'atmosfera grans quantitats del carboni emmagatzemat en forma de diòxid de carboni (CO₂). La restauració de sòls degradats i l'adopció de pràctiques de conservació del sòl, representen un gran potencial per a disminuir l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle procedents de l'agricultura, millorar la retenció de carboni i augmentar la resiliència davant del canvi climàtic.

2015

Any Internacional dels Sòls

Els sòls són importants perquè ens aporten servicis ecosistèmics essencials. Alberguen almenys una quarta part de la biodiversitat del món. Les persones els necessitem per a obtindre farratge, fibres, medicines, fustes, combustibles i moltes altres coses.

Els sòls són importants per a mitigar la pobresa. Gestionats de forma sostenible, incrementen la productivitat, milloren la capacitat de retenció de l'aigua en els aqüífers, prevenen inundacions i sequeres, i milloren la resiliència dels sistemes naturals i agraris davant dels riscos naturals.

Des del Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana vos invitem a conèixer esta iniciativa que posa en relleu la importància de la gestió sostenible dels sòls com a base per a l'alimentació i la qualitat de vida en el planeta.

Anna Pons Frígols
Cap de Secció d'Activitats del CEACV

1. LA RESSENYA LITERÀRIA

MANUAL DEL CICLISTA URBANO

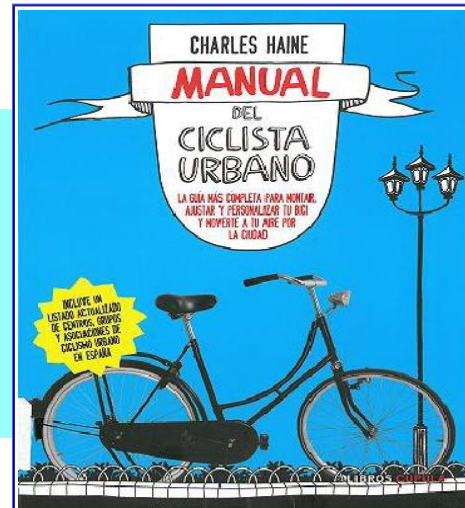
La guía más completa para montar, ajustar y personalizar tu bici y moverte a tu aire por la ciudad.

Manual del ciclista urbano.

Charles Haine

Ed. Libros Cúpula

2012. 208 pàgines

És un plaer llegir un manual d'este tipus en els temps que corren i mai millor dit: els ciclistes urbans són uns privilegiats perquè sense córrer, en el sentit d'agafar molta velocitat, sí que solen arribar més ràpid. Sobretot en la ciutat per comparació amb els vehicles motoritzats. També llegint el llibre recordava aquell cartell en què es veia una xica muntada amb bici i un eslògan "no vaig lenta, pare el canvi climàtic". La bicicleta està de moda, i el seu ús. *D'un temps ençà el ciclisme urbà ha guanyat un protagonisme inusitat en tot el món.*

El *Manual del ciclista urbano* està dirigit a les persones que fan de la bicicleta la seua forma de desplaçament i de relacionar-se amb els altres, gent que es planteja utilitzar la bicicleta cada vegada més i en distàncies curtes i llargues. Per a elles és un manual bàsic. També va dirigit als principiants, a qui l'han descoberta fa poc i necessiten aprendre una conducció millor, triar el model adequat, canviar peces, comprar cadenats, aparcar correctament, trucs perquè no la roben, etc. En definitiva per a aprendre a conduir sense dificultat i a repara-la.

Ch. Haine, l'autor, en una breu introducció ens invita a reflexionar amb la pregunta ***Per què conduir una bicicleta?*** I és que estem vivint un renaixement del ciclisme a tot el món. L'autor diu "Este libro está diseñado como un manual básico para conocer los secretos del ciclismo urbano y cómo llevar a cabo las reparaciones esenciales"

Per a arribar-hi el llibre presenta 3 parts.

La part I: CIRCULAR, es dividix ahora en 5 apartats, que inclouen temes bàsics per a circular per la ciutat. De tots els apartats en destaque l'últim com el més didàctic, *Una vida libre de coches*, en què s'anima l'usuari, encara poc decidit, a triar la bici com a mitjà de transport en general, fins i tot a fer les vacances amb bici, un capítol per a introduir-se en el món del ciclisme urbà a través dels següents subapartats: *Poco a poco: una semana sin coche/ Una cita en bici/ Vacaciones en bicicleta.*

La part II: LA BICICLETA, està relacionada amb l'anatomia pròpia de la bici, amb apartats

dedicats als diferents components, al correcte manteniment, al maneig de les ferramentes i en definitiva a l'aprenentatge per a ser autònoms i hàbils en la conducció i en la reparació.

La part III, amb el títol: LA COMUNIDAD, inclou dos apartats, *Espacio didáctico ciclista* i *Bicis personalizadas*. En el primer, *Espacio didáctico ciclista*, es parla del ciclisme com d'un servici públic per a la comunitat, a través per exemple de tallers cooperatius que promocionen la bicicleta com un mitjà de transport segur i eficaç en l'entorn urbà. També és veritat que en el territori espanyol hi ha encara pocs tallers d'estes característiques, però l'autor ens recorda que la creació d'estos espais en les ciutats ha de ser l'espina dorsal d'una nova cultura ciclista. L'apartat s'inclou també els passos que s'han de seguir per a posar en marxa el taller comunitari.

Un altre tema també interessant que s'inclou en l'*Espacio didáctico ciclista* és el del voluntariat, on la formació contínua dels nous voluntaris es veu molt important per al manteniment dels tallers comunitaris de reparació. També preveu la inclusió d'espais ciclistes en els programes escolars, una forma molt ineressant per a promocionar, cada vegada més, el transport escolar segur i sostenible.

Amb el títol de *Bicis personalizadas* dóna solta a la imaginació i a l'art. Informa de moviments culturals que decoren la bicicleta de manera extrema, imitant sovint els cotxes tunejats. El moviment *scraper* per exemple, nascut a Califòrnia, promou així el ciclisme amb un sentiment d'orgull en una comunitat que durant molt de temps s'ha associat amb el materialisme i la fixació amb els automòbils cars. També per als ciclistes nocturns està *Bicis luminosas*, a les quals, a part dels llums directes, se'ls afigen reflectors de colors. Una altra modificació de la bicicleta són les retallades d'alguna manera, les *choppers*, que tenen una doble funcionalitat, per exemple ampliar la capacitat per a transportar coses.

Inclou també un text relacionat amb el projecte *Village Bicycle*, una organització benèfica de projecció internacional que s'ocupa de buscar bicicletes de segona mà per a enviar a l'Àfrica. També hi participen voluntaris que viatgen durant 6 mesos a este continent per a ensenyar a reparar les bicis, de manera que es convertisquen en el mitjà de transport més sostenible possible.

Per a finalitzar es recomana la lectura de l'apartat *Recursos en España par verdaderos biciadictos*, una relació de coordinadores a favor de la bici, espais de compravenda, moviments que promocionen la reunió de ciclistes urbans, espais de reflexió, entre altres.

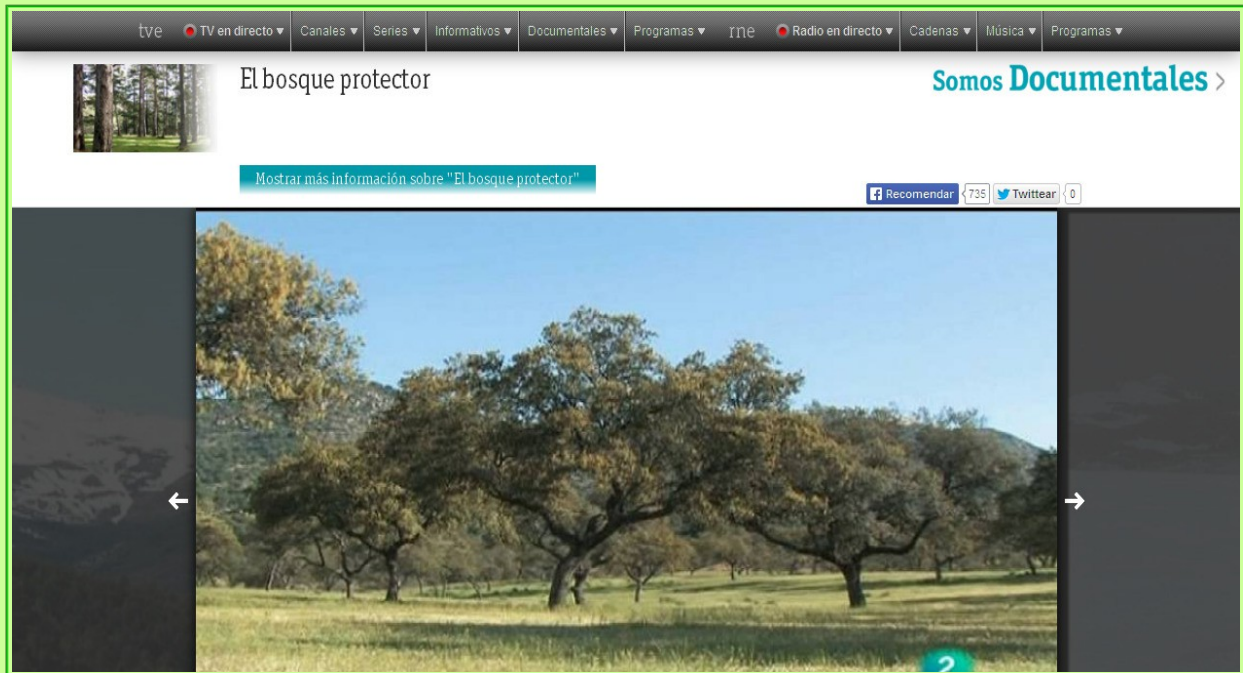
I és que com diu també l'autor "...montar en bicicleta por la ciudad es mucho más que una forma barata y eficaz de moverse: se ha convertido en toda una declaración de principios, en una auténtica seña de identidad. Esperem que així siga per molt de temps.

Pepa Prósper Candel
Bióloga. Educadora del CEACV

2. LA RESSENYA AUDIOVISUAL

EL BOSQUE PROTECTOR

Serie documental emesa per TVE a “La Aventura del Saber”.

Amb la tardor, baixen les temperatures, arriben les primeres pluges i els dies es van fent cada vegada més curts. Ara, més que mai, ens abellix quedar-nos a casa, disfrutar d'una bona novel·la, una bona pel·li i, per què no, un bon documental de naturalesa.

La proposta que hui vos fem és precisament això, un bon documental o, millor, una sèrie de documentals realitzats per la Universitat Politècnica de Madrid i Televisió Espanyola, amb l'objectiu de mostrar la importància dels boscos espanyols en la història natural, social i econòmica del nostre país.

El bosque protector, nom que rep esta sèrie, ens guia per racons bellíssims dels nostres boscos i ens recorda la fragilitat d'estos ecosistemes les lleis naturals dels quals no hem de vulnerar.

En l'actualitat, ni un sol racó dels nostres boscos s'ha alliberat de la presència de l'home, en major o menor grau. Les diverses civilitzacions que han passat pel nostre territori han utilitzat el bosc com una font d'aliments i matèries primeres, però sense cap tipus de sostenibilitat: la rompuda de grans extensions de bosc en benefici del cultiu extensiu de secà i l'augment de la cabanya ramadera van fer inviable la regeneració del bosc. A més, la mineria, la metal·lúrgia i la constant demanda de fusta per part de la indústria naval van exhaurir definitivament el bosc espanyol. Si hi afegim el desastre ecològic que va suposar la falsa política de

desamortització duta a terme en el segle XIX, podem concloure que els nostres boscos, “modificats, fragmentats i deteriorats, no ocupen ni una xicoteta part del que van ser”.

Amb estes premisses, **El bosque protector** conta la història dels nostres boscos en 38 capítols —de moment, perquè n'hi ha més en realització—, de més o menys 30 minuts, que aborden els diversos aspectes dels nostres boscos: flora i fauna amenaçades, incendis forestals, restauració d'hàbitats, desertificació, usos i aprofitament del bosc, canvi climàtic, biomassa forestal i energies renovables, boscos i guerra, etc., amb títols tan explícits com ara *Canvi climàtic*, *Fauna amenaçada: el trencalòs*, *Tetraclinis: els últims exemplars* o *Resina: una indústria actual*.

Tretze anys i sis temporades avalen la qualitat d'esta sèrie realitzada sota la direcció de Luis García Esteban, catedràtic de la Universitat Politècnica de Madrid, coproduïda amb Televisió Espanyola i que compta amb la col·laboració, entre altres, del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i la Fundació Biodiversitat.

Pots trobar tots els capítols en <http://www.rtve.es/alacarta/videos/el-bosque-protector/>.

No ho dubtes i entra, estos excel·lents reportatges, que analitzen i posen en valor la riquesa forestal espanyola, no et deixaran indiferent.

Paloma Sánchez Pérez
Arqueòloga. Educadora del CEACV

3. ELS WEBS DESTACATS

WEBS AL VOLTANT DELS SÒLS

Any Internacional dels Sòls 2015

<http://www.fao.org/soils-2015/es/>

Organització de les Nacions Unides per a l'alimentació i l'agricultura.

2015 Año Internacional de los Suelos *Suelos sanos para una vida sana*

Google Custom Search

العربية 中文 English Français Русский Español

Inicio Acerca de Noticias Eventos Recursos Herramientas y consejos Blog Preguntas frecuentes

Envía tu contribución al blog de relatos sobre el suelo
¿Eres agricultor, propietario de tierras, científico del suelo, responsable de políticas o jardinero? Queremos conocer tu historia, ¡cuéntanosla en el blog!

SITIO WEB INFOGRAFÍA SITIO WEB

Portal de sòls de la FAO

<http://www.fao.org/soils-portal/es/>

La FAO ha implementat més de 120 projectes relacionats amb el sòl en tot el món i ha elaborat, juntament amb la UNESCO, el Mapa Mundial de Sòls. Actualment, les dades sobre els sòls solen estar obsoletes, d'abast limitat i fragmentades. Una de les prioritats de la FAO consisteix a establir un sistema mundial d'informació sobre els sòls que, proporcionant dades i informació fiables, pugui ajudar en la presa de decisions relacionades amb la gestió de sòls.

Organización de las Naciones Unidas para la Alimentación y la Agricultura

Google Custom Search

Acerca de | En acción | Países | Temas | Medios | Publicaciones | Estadísticas | Asociaciones

English Français Español

Portal de Suelos de la FAO

Inicio Levantamiento de suelos Evaluación de Suelos Biodiversidad del Suelo Manejo del Suelo Degradación del Suelo

Gobernanza y Política

Welcome to the FAO Soils portal

This website is designed as a source of soil information and knowledge on the different components and aspects of soils and the value and importance of this vital and finite resource for policy makers, development planners, soil science experts, agricultural extension workers, academic/institutions and other practitioners.

ANIMACIÓN IYS2015

YUNGA FOLLETO

2015

PUBLICACIÓN

Learn about soils' functions and threats

Soils Challenge badge

Año Internacional de los Suelos

WRB for soil resources 2014 - WSRR 106

Portal del CSIC

<http://www.suelos2015.es/>

En el marc d'esta commemoració a Espanya, el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), el major organisme d'investigació de l'Estat, juntament amb la Societat Espanyola de la Ciència del Sòl (SECS), promou una sèrie d'iniciatives d'investigació, didàctiques i de divulgació entorn del sòl i les seues funcions ecosistèmiques essencials. Este lloc web pretén aglutinar totes elles.

El Joc del Sòl

Material didàctic dirigit al públic general i que, seguint una dinàmica semblant al Joc de l'Oca, busca transmetre nocions bàsiques sobre el sòl, així com conscienciar els participants de la importància de la seua protecció i la seua correcta gestió.

<http://www.suelos2015.es/>

Buscar

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE ECONOMÍA Y COMPETITIVIDAD

CSIC

SECS

2015 Año Internacional de los Suelos

AÑO INTERNACIONAL DE LOS Suelos2015

ACERCA DE AGENDA PUBLICACIONES AUDIOVISUALES MATERIALES

Día Mundial contra la Desertificación y la Sequía: umbrales que no se deben cruzar

*Serafín Huertas Alcalá.
E.T. Agrícola. Educador del CEACV*

4. LES BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS

BONES PRÀCTIQUES PER A PROTEGIR ELS NOSTRES SÒLS

L'ONU va declarar l'any 2015 com l'ANY INTERNACIONAL DELS SÒLS. Els objectius específics d'esta declaració són:

- Aconseguir la plena conscienciació de la societat civil i els responsables de la presa de decisions sobre la profunda importància del sòl per a la vida humana.
- Educar el públic sobre el paper decisiu que exercix el sòl en la seguretat alimentària, l'adaptació i la mitigació del canvi climàtic, els servicis ecosistèmics essencials, la mitigació de la pobresa i el desenvolupament sostenible.
- Recolzar polítiques i accions eficaces per al maneig sostenible i la protecció dels recursos del sòl.
- Promoure inversions en activitats de maneig sostenible de la terra per a desenvolupar i mantindre sòls saludables per als diferents usuaris de la terra i grups de població;
- Enfortir iniciatives en relació amb el procés dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda post-2015.
- Promoure una millora ràpida de la capacitat per a la recopilació d'informació sobre el sòl i la supervisió a tots els nivells (mundial, regional i nacional).

Perquè els sòls:

- Són la base per a la producció d'aliments saludables.
- Són el fonament de la vegetació que es cultiva o gestiona per a produir aliments, fibres, combustibles o productes medicinals.
- Sostenen la biodiversitat del planeta i n'alberguen una quarta part.

- Ajuden a combatre i adaptar-se al canvi climàtic pel seu paper clau en el cicle del carboni.
- Emmagatzemen i filtren aigua millorant la nostra resiliència davant d'inundacions i sequeres.
- Els sòls són un recurs no renovable a escala humana, la seua conservació és essencial per a la seguretat alimentària i un futur sostenible.

Per això també està en el nostre mans el protegir els sòls, realitzant accions senzilles però sent conscients del seu valor:

- Consumeix aliments d'agricultura i ramaderia ecològica, la seua producció és molt menys impactant per als sòls al no emprar productes químics.
- Redueix la generació de residus i separa'ls per a poder reciclar-los, així es redueix la pressió sobre els recursos naturals i són necessàries menys àrees per a ubicar abocadors.
- Participa en activitats de reforestació, contribuiràs a millorar l'ecosistema natural i protegir els sòls, i també en accions de recuperació del terreny com la construcció de garberes o murets de contenció.
- Si pots, composta els teus residus orgànics (un vermicompostador és una bona opció) i usa el compost per a fertilitzar els teus tests o el teu hort particular.
- Fes-te agricultor, cultiva el teu hort urbà, emprant tècniques sostenibles, protegiràs el sòl i obtindràs aliments sans i de proximitat.
- Estalvia aigua i usa-la de forma eficient, així reduiràs la pressió sobre este apreciat, necessari i escàs recurs, vital per al bon funcionament dels sòls i la vida que acullen.
- Evita la compra de productes que hagen sigut fabricats a partir de recursos obtinguts per mitjà de la destrucció de boscos primaris o selves tropicals. Busca els productes amb logos FSC o PEFC, asseguren una correcta gestió dels recursos forestals.
- Evita eixir de pistes o camins amb el teu vehicle, destrueixes les vegetació i atapeeixes el sòl, que perd la seua funcionalitat.
- I si fas senderisme, bicicleta de muntanya o qualsevol altre esport en el medi natural, no òbrigues noves sendes o camins, ajusta la teua activitat a les que ja existeixen, de l'altra forma afavoriràs l'erosió i pèrdua del sòl.
- Si estàs en el medi natural evita qualsevol risc que pugua provocar un incendi forestal, a més d'eliminar la vegetació, són grans destructors de sòls.

Víctor Benlloch Tamborero
 Biòleg. Tècnic del CEACV

5. CONEIX EL CEACV

GEOLOCALITZACIÓ I SEGUIMENT

FITOSANITARI DELS XIPRERS DEL CEACV

El CEACV compta amb 168 exemplars de *Cupressus sempervirens* plantats en les seues instal·lacions. Des de fa un temps es vénen observant una sèrie d'anomalies en el seu desenrotllament relacionades, principalment, amb un assecament progressiu de la massa foliar d'alguns exemplars. Arran d'estes observacions es decidixen posar en marxa una sèrie de mesures amb l'objectiu de conèixer les causes d'este problema i així poder prendre les decisions necessàries per a frenar esta dinàmica.

Entre estes mesures naix el projecte "Geolocalització i seguiment fitosanitari dels *Cupressus sempervirens* del CEACV", amb un doble objectiu. D'una banda, introduir tecnologia Sig (per mitjà del programari gvSig) per a geolocalitzar cada un dels exemplars, per mitjà de la creació d'una capa vectorial de punts (coordenades X i Y), i estudiar si este problema té cap patró espacial concret, a més de localitzar-los de forma exacta en el territori i facilitar posteriors treballs, estudis i seguiments. I, d'altra banda, l'elaboració d'una fitxa tècnica de seguiment per cada un dels exemplars, on s'anoten aspectes relacionats amb el seu desenrotllament i estat fitosanitari actual. L'ús de tecnologia Sig ens permet combinar estos dos objectius. Al mapa de localització per punts se li enllaça una taula annexa on s'introdueix la informació arreplegada en camp (i present en les fitxes tècniques) que possibilita la representació cartogràfica i, per tant, una fàcil i clara visualització dels aspectes que ens interessa estudiar.

Per a la realització d'este projecte és imprescindible el treball de camp i la recollida de la informació d'una manera exhaustiva; per això i per a posteriors treballs, s'ha redactat un document on es detallen els aspectes a tindre en compte per a la recollida d'eixes dades i l'homogeneïtzació dels criteris d'avaluació.

Una vegada realitzat tot este treball, el resultat obtingut és un diagnòstic de l'estat fitosanitari actual i individualitzat de cada un dels exemplars. S'ha d'entendre com el punt de partida per a, segons els resultats obtinguts, prendre les decisions més precises possibles i facilitar la

recuperació dels exemplars.

La finalitat que es busca amb este projecte és la repetició periòdica de la recollida de dades i posteriors introducció i anàlisi en el Sig, per a l'avaluació de la dinàmica evolutiva de l'estat i desenrotllament dels exemplars.

Enrique Martínez Lluch
Estudiant en pràctiques al CEACV

6. L'ALMANAC DE L'HORT

El CEACV disposa entre les seues instal·lacions, de l'Hort Històric de la C.V., un espai que recull la història dels cultius en el territori valencià i mostra la relació de l'home amb el medi ambient a través de l'agricultura. Esta és la secció dedicada a ell.

EL CULTIU DE TEMPORADA

EL CACAUET

El cacauet (*Arachis hypogaea*) és una planta herbàcia anual de la família de les fabàcies. Pot créixer fins als 70 cm d'alçària, i té tiges pubescents i ramificades des de la base. Estes rames desenrotllen arrels quan toquen el sòl.

És originària d'Amèrica del Sud, pel que sembla, del Brasil. Ha sigut cultivada per a l'aprofitament de les seues llavors des de fa 7.000 o 8.000 anys.

Tant la llavor com la corfa tenen diferents usos. La llavor es pot usar torrada amb sal o amb sucre en forma de garapinyades o torrons. També es consumix com a mantega de cacauet o se'n pot extraure l'oli. La corfa s'usa com a combustible per a calderes, com a substrat per a aus de corral o com a mitjà de cultiu per a fongs.

Es planta al final de la primavera, fins a octubre. Extrauen grans quantitats de fòsfor, potassi i calci del sòl. Es desenrotllen bé en climes càlids i les pluges freqüents són beneficioses en estat vegetatiu però si es presenten durant el desenrotllament o maduració de la baina són perjudicials.

SABIES QUÈ?

Els cacauets crus són molt rics en proteïnes. 100 g de cacauet té 3 vegades més arginina que la carn de vedella. A més, són molt rics en greixos del grup Omega 6 i en components com el resveratrol, un antioxidant molt destacat en el control del colesterol i la prevenció de les malalties circulatories.

La producció l'any 2013 a Espanya va ser de 130 tones, mentre que a la Xina, principal país productor, la producció quasi va arribar als 17 milions de tones.

A la major part d'Andalusia i la regió de Múrcia se'l coneix com a *avellana*, mentre que en alguns països d'Amèrica del Sud el coneixen com a *cacauet*.

EL REFRANYER DIU...

Armar-se el gran cacau

Fam més lliga que el cacau i els tramussos

No menjar-se ni un carquinyol de cacauets

Per a arròs, a la Ribera, per a tomaques Gandia, per a bon peix a Altea, per a cacauet,

Alzira

A LA TAULA!

GELAT DE MANTEGA DE CACAUET

Ingredients: 200 grams de cacauets pelats sense sal i sense torrar, una miqueta de sal marina (opcional), 470 ml de nata per a muntar (també pot ser amb nata de soia), 75 grams de sucre moreno, 1 culleradeta d'extracte de vainilla (opcional).

Preparació: en primer lloc, prepararem la mantega de cacauet. Agafem els cacauets, els escampem sobre una safata de forn i els torrem durant uns 10 min a 150 graus, amb atenció perquè no es cremen. Després d'haver transcorregut el temps, els fem immediatament en un processador d'aliments junt amb la sal durant 15 min aproximadament o fins que es convertisca en una pasta cremosa. Durant eixos 15 minuts caldrà anar parant i abaixant-ne les restes. Esta crema podem menjar-la així, sobre torrades, amb melmelada, amb poma....

Ara mesquem la nata, amb la mantega de cacauet i el sucre en un cassot fins que la mescla siga homogènia quede tot ben dissolt. Quan comence a bullir ho retirem del foc i hi afegim l'extracte de vainilla. Ho deixem temperar i ho refrigerem durant 2 hores.

Si tenim gelatera, seguim les instruccions de la gelatera. Si no, ho fem al congelador i després d'una hora ho traiem, ho batem bé i ho congelem novament. Tornem a repetir este pas 3 vegades més.

Ja està preparat per a gaudir-ne.

EL QUADERN DE L'AGRICULTOR

Durant estos mesos no t'oblides de...

Setembre és un bon mes per a realitzar els adobs verds. Les mescles de llavors més habituals són una gramínia, una lleguminosa i una crucífera. També podem començar a fer un planter protegit de ceba per a trasplantar-lo al desembre.

Haurem d'arreglar fulles amb taques de fongs i branques afectades, ja que les pluges que estan per vindre poden arrossegar les espores i contaminar plantes sanes. Este material caldrà cremar-lo.

En parcel·les de secà cal preparar el terreny perquè arregue bé l'aigua. També reparar marges i camins abans de les pluges i preparar les basses de captació si en tenim.

Marta López Gramage
Estudiant en pràctiques al CEACV

7. ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL D'ALTRES ENTITATS

IES EL QUINT DE RIBA-ROJA

EL RIU TÚRIA, AULA INTEGRAL

La funció principal dels docents és ajudar a comprendre al nostre alumnat la realitat més immediata, convertint-la en coneixement tècnic, científic i humanístic, de manera que els jòvens puguin contribuir a respectar-la i millorar-la. En els centres educatius hem de potenciar l'experiència directa, utilitzant per a això com a material didàctic el nostre medi més pròxim: la nostra **cultura, el nostre entorn social i natural**.

Per a nosaltres, el protagonista principal en el projecte educatiu és l'alumnat i el que se li ensenya, donant prioritat a la manera en què s'aprén i fomentant la participació activa dels alumnes en la vida social i en la problemàtica que se'n deriva.

Utilitzant el treball cooperatiu i els projectes d'investigació els ajudem a conèixer la realitat en què es relacionen i viuen. Investigant amb "itineraris didàctics", "exposicions", experiències pràctiques en el medi i en laboratori, els alumnes coneixen i aprenen de la seua pròpia realitat. Els alumnes participen i són protagonistes en la construcció del seu propi coneixement i, com diu el títol del nostre projecte, fan del riu Túria una aula integral.

Per això, des d'un primer moment la col·laboració amb altres institucions com el Parc Natural del Túria, l'Ajuntament de Riba-roja de Túria, la Universitat de València o la Fundació Limne ha sigut una altra de les nostres senyes d'identitat. D'esta manera, hem pogut participar en projectes de coordinació, de manera que la labor investigadora dels nostres alumnes ha traspassat les portes de l'IES i s'ha enriquit amb el treball de moltes altres persones i institucions.

Qui som?

L'Institut d'Ensenyança Secundària el Quint està ubicat en un lloc privilegiat. Es troba a la vora del riu Túria, en els marges del nucli urbà i orientat cap a les zones de cultiu, que en altres temps van ser fonamentals per a la supervivència del poble i la seua gent. Es troba al costat del Parc Natural del Túria, dins del municipi de Riba-roja de Túria, en la comarca del Camp de Túria.

L'IES el Quint ha anat creixent. Supera ja els 400 alumnes i els 40 professors.

L'Institut té una història molt recent, ja que només està funcionant huit cursos acadèmics.

"El riu Túria, aula integral"

Des de fa set anys un grup de professors de diferents assignatures ens vam adonar de la importància que tenia l'entorn del centre en la nostra labor docent interdisciplinària. Per això decidim que el riu Túria fora un element essencial i vertebrador de la nostra tasca docent. Les possibilitats d'aprenentatge que s'obrin són moltes, i es generen àmplies vies d'execució des de tots els departaments didàctics.

Sentim la necessitat d'aprofitar la curiositat natural dels adolescents i les seues inquietuds, com un suport imprescindible de la tasca educativa.

La nostra metodologia de treball necessita adaptar-se als canvis que vivim, si volem continuar complint amb la labor educativa que ens encomana la societat. La participació de l'alumne en el seu procés educatiu, no com a simple receptor d'unes ensenyances, sinó com a buscador d'informació a través de noves tecnologies, intèrpret de resultats, comunicador de pensaments, col·laborador del grup..., és un factor decisiu per a inclinar la balança cap a la satisfacció personal i el desig **d'APRENDRE**.

En esta acció i interacció, les TIC com a instrument de treball, amb totes les seues possibilitats, cerca, processament i comunicació de la informació que finalment és transformada en coneixement, són a més d'un mitjà, un fi.

Per a això ha sigut necessari crear uns materials didàctics i dotar-nos d'instruments que possibiliten incrementar el treball de camp sempre que siga possible, entenent el nostre entorn com una prolongació del nostre centre. Volem que els alumnes coneguen i respecten a fons el patrimoni natural, artístic i cultural del seu entorn.

Hem procurat promoure la participació de tota la comunitat educativa en l'aprenentatge i desplegament del nostre projecte com a forma d'enriquiment. Els pares han col·laborat amb la seua aportació acadèmica i les seues vivències personals, i han participat amb entusiasme en moltes activitats del projecte. Així mateix, la consulta a persones majors, permet la recuperació de la memòria i les tradicions locals.

Amb este projecte intensifiquem un compromís amb l'entorn que continuarà creixent, lentament però amb pas ferm, sense por d'equivocar-nos, sabent que podem rectificar i

tornar a començar. Al cap i a la fi, esta empremta és l'esperit de treball que desitgem transmetre als nostres alumnes.

Volem que els materials i metodologies utilitzades suposen per als nostres alumnes una aposta per la consolidació de les competències *clau*, no ja com a element curricular actual, sinó com a mecanisme que determina les seues possibilitats de participació activa i constructiva en la societat actual.

Busquem que l'alumnat millore les seues competències relacionades amb la lectura fent ús de manera especial de les TIC. En definitiva, que en *consumisca*, però que siga un consumidor exigent, format i crític. També pretenem que compartisca les seues reflexions i resultats, fruit del seu treball en l'aula i en el medi, no sols amb els seus amics, sinó amb la societat. Tot això a través de la seua participació en publicacions locals, en simposis, congressos, concursos...

Finalment, el nostre projecte ha intentat integrar la DIVERSITAT del nostre alumnat, compromís ferm entre nosaltres. Una Atenció a la Diversitat enriquida amb un treball internivells, que acreix el compromís de respecte, pluralitat i cooperació entre tots. Suposa una adquisició d'habilitats que, sens dubte, farà el nostre alumnat més sensible a les diferents realitats socials.

Este projecte ha permés durant els últims cursos acadèmics, la realització d'una labor continuada de divulgació per mitjà d'activitats i conferències dirigides a alumnes i pares.

També ha tingut un reconeixement en premsa, televisió i ha rebut un premi d'innovació pedagògica.

DESPLEGAMENT DEL PROJECTE

ITINERARIS DIDÀCTICS A PEU I EN BICICLETA

L'**elaboració** d'unes Guies Didàctiques per part dels Departaments de Ciències Socials, Educació Física i Ciències Naturals va permetre el desenrotllament d'un coneixement profund del llit del riu Túria.

L'itinerari amb bicicleta ens permet conèixer en profunditat un ampli espai geogràfic que va des del Pont Vell de Riba-roja de Túria al Molí del Testar a Paterna. Observem el diferent grau d'antropització al llarg de la història, des de València la Vella en època romana fins als diferents usos i tècniques agràries en l'actualitat. També es treballen els diversos elements de l'arquitectura de l'aigua, els sistemes de reg i séquies, els assuts, el partidor de la Reial Séquia de Montcada i el seu caixer d'aigües davall del Molí del Testar.

Calculem per mitjà de l'aplicació de les competències matemàtiques l'altura del plataner monumental de Masia de Traver.

Desenrotllem aspectes de vida sana i saludable per mitjà de la pràctica de l'activitat física amb l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport ecològic. Esta activitat reforça la pràctica esportiva en el medi natural i respecta els altres usuaris del Parc Fluvial del Túria: senderistes i genets.

L'itinerari d'ecologia, realitzat a peu des del Pont Vell fins a la Masia de Traver, ens permet l'observació i estudi de la fauna i flora del nostre entorn immediat. No hi ha dubte que l'alt grau d'antropització de l'entorn del riu Túria ha sigut una de les causes més importants de la degradació dels boscos de ribera. Al llarg de la història, les riberes pròximes als rius han sigut aprofitades pel ser humà per a cultiu i explotació agrària. Este aprofitament ha anat en detriment de la vegetació i boscos de ribera, sovint amb la intromissió d'espècies de caràcter mediterrani (pi, olivera...) o inclús la presència d'espècies invasores, algunes amb molta tradició (la canya) altres més recents per causes ornamental i de jardineria (mare-selva japonesa...). Així mateix, es tracten en l'itinerari aspectes de geologia, de residus i d'impacte ambiental.

CAIXES NIU PER A AUS INSECTÍVORES I REFUGIS PER A QUIRÒPTERS.

Des del primer moment, ens plantegem que la nostra activitat hauria de respondre a problemes reals en el medi natural. Per la nostra ubicació a la vora del riu, l'existència de gran quantitat d'insectes en moments puntuals provoca molèsties i problemes de caràcter sanitari.

Els nostres alumnes han pogut veure com s'han realitzat tractaments de xoc de caràcter químic amb insecticides. A més, la presència de processionària en els pins de la localitat ens va fer reflexionar sobre si era possible fer una activitat més respectuosa amb el medi, que facilitara el control natural d'estes plagues.

Des del departament de Ciències Naturals, Tecnologia i Ciències Socials, portem a terme el projecte de construcció i fabricació de caixes niu per a aus insectívores i posteriorment refugis per a rates penades. La immersió d'este projecte dins de les programacions de les matèries acadèmiques va possibilitar que tant en 1r com en 3r d'ESO, poguérem abordar este problema des de distintes perspectives:

- CIÈNCIES NATURALS: estudiem la importància ecològica dels insectes i els seus depredadors dins de les cadenes tròfiques, i del seu control per mitjans naturals. A través dels materials dissenyats vam voler facilitar la presència d'espècies depredadores i reguladores d'insectes.
- TECNOLOGIA: usem la fusta en la fabricació de caixes niu per a aus insectívores i en els refugis per a rates penades. Esta activitat quedava emmarcada plenament en el desenrotllament curricular de l'assignatura. Així mateix, possibilitava que quan este treball fóra traslladat al medi natural l'alumne ho considerara com a cosa pròpia, i el motivara per a l'atenció i manteniment del treball fet.
- CIÈNCIES SOCIALS: es va col·laborar amb l'estudi i reconeixement de l'espai geogràfic per a poder optar per la col·locació més adequada de les caixes niu i els refugis. La seua georeferenciació va ser necessària per a la posterior localització i per a realitzar les tasques de neteja, manteniment i reposició de caixes niu deteriorades.

Hem pogut constatar l'èxit de l'activitat amb un alt grau d'ocupació de les caixes instal·lades: any rere any podem observar la presència de noves niades i procedim a la neteja i adequació per a la nova estació.

Els refugis per a rates penades es troben ubicats en el nostre mateix centre acadèmic al costat del riu. Els alumnes no poden constatar la presència, ja que les rates penades ocuparien els refugis en períodes estivals. No obstant això, els refugis són un important element de conscienciació sobre el treball ecològic fet pels alumnes. La tradicional utilització d'insecticides suposa un greu problema per a la supervivència de les rates penades i les situa en greu risc de desaparició en el nostre entorn.

VIVER DE PLANTES DE RIBERA.

És habitual que els centres educatius, juntament amb els corresponents ajuntaments, participen en campanyes de repoblació en el *Dia mundial de l'arbre*. L'estudi del nostre entorn més pròxim ens va permetre observar les deficiències de la ribera del riu en les proximitats de Ribarroja de Túria, inclús la introducció d'espècies que no eren pròpiament de ribera repoblades per la Confederació Hidrogràfica de Xúquer en el moment de la inauguració del Parc Natural del Túria.

En estreta col·laboració amb els tècnics del Parc Natural del Túria decidim realitzar un viver propi d'espècies de ribera que ens servira per a les nostres repoblacions. En este viver preparem i cuidem espècies com el salze, xop blanc, xop negre, tamarit, per al posterior

trasllat a les riberes del riu. La proximitat del centre educatiu a les zones de plantació ens va permetre observar l'evolució i creixement d'estos plançons i oferir ajuda amb aportacions d'aigua extra en moments de forta sequera.

PROJECTE RIUS (Fundació Limne)

Des de fa cinc cursos col·laborem en el Projecte *Rius* que la Fundació Limne desplega a la Comunitat Valenciana, el qual consistix en l'anàlisi d'una sèrie d'indicadors de caràcter fisicoquímic i biològics que possibiliten obtindre uns paràmetres de qualitat de les aigües dels rius valencians.

Dos vegades al llarg del curs, a la primavera i a la tardor, fem unes inspeccions consistents en l'obtenció de mostres, anàlisi d'aigües, estudi de macroinvertebrats, observació de l'estat de la vegetació de ribera, observació de la presència d'aus i evolució dels nivells del cabal del riu, a pesar de tractar-se d'un tram fortament regulat per embassaments...

Estes anàlisis ens permeten portar als nivells acadèmics de batxillerat uns processos d'estudi i investigació de nivell elevat, i donen una dimensió pràctica als coneixements que els alumnes adquirixen en el desenvolupament curricular de les assignatures de Biologia, Física i Química, Ciències de la Terra o Geografia.

Els resultats d'estes anàlisis són transmesos a la Fundació Limne perquè els posen en comú juntament amb els altres estudis realitzats per altres institucions o col·lectius a nivell comunitari.

PARC FLUVIAL DEL TÚRIA Km 18-19, PUNT 0 EN CONTAMINACIÓ DE RESIDUS SÒLIDS"

L'alt grau d'antropització del riu Túria ha fet de les seues riberes un espai altament contaminat. Durant molt de temps, la falta de sensibilitat i conscienciació mediambiental ha fet dels rius un gran abelló de desperdici i contaminació de qualsevol tipus. Això ha canviat un poc. Però a pesar d'haver millorat la situació, cal continuar realitzant actuacions de neteja de llits i vigilància de contaminació d'aigües.

Elaborem també un projecte denominat PARC FLUVIAL DEL TÚRIA km 18-19, PUNT 0 EN CONTAMINACIÓ DE RESIDUS SÒLIDS. Este projecte desenrotllat pels departaments didàctics d'Educació Física, Ciències Socials i Ciències Naturals, va consistir en la inspecció del llit del riu tant en la seua part exterior com des del riu mateix. Per a això es va combinar la inspecció de les aigües del riu per mitjà de la baixada en piragua d'un grup d'alumnes, amb la retirada dels residus sòlids existents des de l'exterior per part d'altres. Esta acció combinada va permetre la retirada de diferents tipus de residus i poder fer una labor de seguiment, ja que anualment realitzem dos accions de neteja i arreglades de residus en el mateix punt.

Des de fa ja alguns anys col·laborem en les campanyes desenrotllades per la Fundació Limne "*Mans al riu*", les quals servixen per a incrementar el grau de participació i conscienciació social davant de dita problemàtica i per a la neteja de fem dels rius valencians, d'on es retiren unes quantes tones de residus sòlids de qualsevol tipus cada any.

ARTS PLÀSTIQUES I LITERÀRIES.

Les arts plàstiques i literàries també tenen un espai important en el nostre projecte. Des dels departaments didàctics d'Educació Plàstica i Visual i Llengües hem abordat diferents tipus de manifestacions artístiques i literàries. En els distints nivells acadèmics el riu ha servit d'inspiració per a composicions narratives i poemes, així com per a realitzacions d'obres pictòriques o muntatges artístics en el *hall* del centre.

CONCLUSIÓ

En definitiva, amb **el desenrotllament d'este projecte hem pretés al llarg d'estos últims anys que els nostres alumnes:**

- Coneguen, respecten, conserven i milloren el patrimoni cultural, social i natural de la seua població.
- Comprenquen els successos i les conseqüències que se'n deriven. Siguen capaços de comprometre's amb activitats dirigides a la millora de l'ecosistema.
- Utilitzen les TIC per a obtindre informació a través de mitjans electrònics (enciclopèdies, bases de dades i webs temàtiques), el processador de textos per a arreplegar i presentar la informació, la càmera fotogràfica digital, l'ordinador, programes de tractament de la imatge digital, el correu electrònic, etc.
- Treballen amb companys del mateix nivell o altres nivells. A través de la concessió de projectes de col·laboració com l'ARCE del Ministeri d'Educació i Ciència (abans de la seua supressió per causa dels retalls econòmics), van poder treballar amb companys d'altres Instituts de l'Estat, intercanviant importants experiències i vivències.
- Incrementen les seues competències amb creixent iniciativa i autonomia.

El riu Túria és un camí d'aigua que ens servix per a transportar el nostre saber i coneixements als alumnes que curs rere curs arriben al nostre Institut per a formar-se i APRENDRE A APRENDRE.

**Carmen Bonet Ecardell Professora de Ciències Naturals i
Ricard Segura Simó Professor de Ciències Socials
IES El Quint de Riba-roja**

8. PROGRAMA D'ACTIVITATS DEL CEACV

Setembre a Desembre de 2015

PROGRAMES TEMÀTICS PER A CENTRES EDUCATIUS

SETMANA EUROPEA DE LA MOBILITAT

El CEACV ha preparat un programa d'activitats amb la finalitat d'implicar els usuaris en els temes relacionats amb la mobilitat eficient i sostenible.

La idea consisteix a fomentar i proporcionar mesures que afavorisquen el transport sostenible i invitar els usuaris a provar alternatives al vehicle privat.

Estes activitats estan orientades a conèixer mitjans de transport més eficients, a fomentar l'educació viària, a ser conscients de les repercussions que els diferents transports tenen per a la salut de les persones i del planeta en general. El CEACV també anima els usuaris a accedir a les instal·lacions fent ús de la bicicleta, en general per mitjà d'una sèrie d'accions comunicatives i divulgatives, el Centre es compromet en l'educació perquè es pugui optar pels desplaçaments no motoritzats en aquells casos que siga possible.

Del 16 al 22 de setembre de 2015.

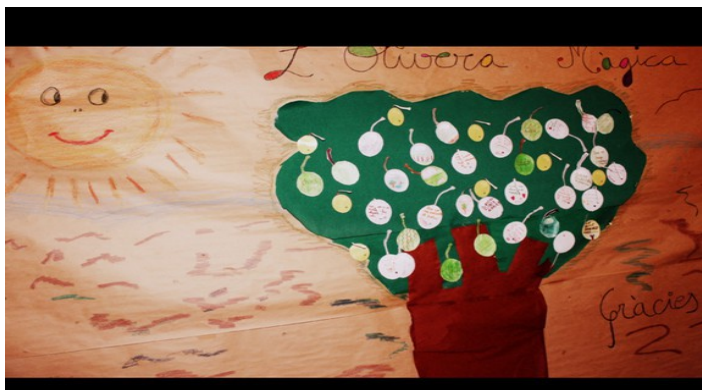
PA, OLI I VI, BÀLSAM DIVÍ

L'última quinzena d'octubre el CEACV ha dissenyat una sèrie d'activitats relacionades amb les oliveres, i els destinataris principals són els grups escolars d'Educació Infantil, Primària i primer cicle de Secundària.

Les diverses activitats a desenrotllar tenen com a objectiu donar a conèixer el cultiu de l'olivera i la transcendència en la cultura mediterrània, mostrar els productes derivats del cultiu de l'olivera i la importància per a la salut i l'alimentació, mostrar els beneficis ambientals del cultiu ecològic de l'olivera i descobrir l'enorme riquesa biològica i paisatgística

al voltant de l'oliverar.

Les activitats es desenvolupen en horari matinal, entre les 9.00 i les 14.00 hores, de dilluns a divendres.

VOLANT, VOLANT

El CEACV proposa una setmana temàtica relacionada amb un fenomen que des de sempre ha despertat l'expectació, la curiositat i la fascinació del ser humà: la migració de les aus.

Este programa temàtic es desenrotllarà entre els dies 2 i 13 de novembre de 2015, i els destinataris principals són els grups d'escolars d'Educació Infantil, Primària i Secundària.

Acostar els alumnes al fenomen de la migració, amb els diferents processos que hi intervenen, i donar a conèixer les aus migratòries de fàcil identificació en el nostre territori són alguns dels objectius d'este programa temàtic a desenrotllar principalment en les instal·lacions exteriors del CEACV

ERRE QUE ERRE

Coincidint amb la 7a edició de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus (iniciativa l'objectiu de la qual és promoure i implantar durant una setmana accions de sensibilització sobre recursos sostenibles i gestió de residus), s'ha dissenyant este programa per a grups escolars d'Infantil, Primària, Secundària, Batxillerat, així com aquells col·lectius d'educació no formal.

Les diverses activitats que es desenvolupen tenen com a objectiu bàsic final aconseguir la gradual reducció de les ingents quantitats de residus que es produïxen a les llars, i mostrar als participants hàbits i comportaments responsables.

BIODIVERSITAT PER TOTES LES BANDES

S'oferiran activitats diverses durant el mes de desembre relacionades amb la biodiversitat, els servicis que presta a la humanitat i la influència de les activitats humanes sobre la conservació del planeta.

Activitats d'identificació de flora i aus aquàtiques de la Marjal dels Moros, passejos pel Jardí i l'Hort Històric del CEACV i multitud de tallers per a donar a conèixer els valors naturals, paisatgístics i culturals de les espècies de flora i fauna i fomentar-ne la conservació i el seu respecte.

Del 9 al 18 de desembre de 2015, de dilluns a divendres, en horari de matí.

PROGRAMA DE FORMACIÓ AMBIENTAL

FORMACIÓ PRESENCIAL

El CEACV ofereix tallers formatius per a completar la formació d'aquelles persones relacionades amb l'educació ambiental.

Amb l'objectiu de proporcionar coneixements i experiències pràctiques, aplicables i reproduïbles sobre diferents temes que ajuden a ampliar els recursos de persones interessades a desenvolupar activitats d'educació ambiental s'han programat els cursos següents:

Curs: Espais i gents sostenibles: eines per a impulsar programes de sensibilització i educació ambiental

(20 hores) CEACV

Del 14 al 17 de setembre de 2015

De 9 a 14 hores

Curs: L'hort ecològic. Un recurs educatiu

(20 hores) CEACV

Del 5 al 8 d'octubre de 2015

De 9 a 14 hores

Taller: Càlcul de l'empremta de carboni en educació ambiental

(4 hores) CEACV

15 d'octubre de 2015

De 9 a 14 hores

Curs: Iniciació a l'observació i identificació de les aus

(8 hores) CEACV

22 d'octubre de 2015

De 9 a 14 hores i de 15 a 18 hores

Curs: Consum responsable i transformador

(10 hores) CEACV

28 i 29 d'octubre de 2015

De 9 a 14 hores

Curs: Equipaments d'educació ambiental

(20 hores) CEACV

Del 2 al 6 de novembre de 2015

De 9.30 a 14 hores

Curs: Comunicació ambiental

CEACV

Del 17 al 19 de novembre de 2015

FORMACIÓ EN LÍNIA

Dins del programa de formació en línia en matèria de medi ambient, el CEACV té prevista la realització de diversos cursos de formació entre setembre i desembre de 2015.

PROGRAMA FORMATIU SAPS GENERALITAT VALENCIANA

El reciclatge de residus d'origen domèstic

3a edició. Del 23 de setembre al 23 d'octubre

4a edició. Del 18 de novembre al 18 de desembre

Bones pràctiques ambientals a la llar

4a edició. Del 23 de setembre al 23 d'octubre

Combatre el canvi climàtic des de la llar

4a edició. Del 18 de novembre al 18 de desembre

Més informació: www.agricultura.gva.es/ca/web/ceacv/formacion-saps

PROGRAMA FORMATIU CAMPUS AMBIENTAL

Introducció a la gestió ambiental empresarial (40 hores)

Del 14 de setembre al 27 de novembre

ACTIVITATS FAMILIARS

DIUMENGE FAMILIAR. RODANT PER L'ALQUERIA

27 de setembre de 2015

Activitats per a famílies

Celebració de la Setmana Europea de la Mobilitat (campanya per a fomentar la mobilitat urbana sostenible a Europa) en el CEACV.

Una jornada familiar on realitzarem activitats i tallers al voltant de la mobilitat sostenible, gimcanes i jocs on els participants es convertiran en vianants, ciclistes i conductors, amb la finalitat de mostrar els beneficis dels modes sostenibles de transport i ciutats més habitables.

Horari: de 10 a 13 hores

Recomanacions: esmorzar, roba còmoda i protector solar

Activitat gratuïta. Necessària la inscripció prèvia.

Telèfon d'informació i inscripció: 962 680 000

DIUMENGE FAMILIAR. PA, OLI I VI, BÀLSAM DIVÍ

25 d'octubre de 2015

Activitats per a famílies

Amb el títol Pa, oli i vi, bàlsam diví, el CEACV realitzarà el diumenge dia 25 d'octubre una jornada lúdica i divertida amb l'objectiu de conèixer i aprendre sobre les oliveres i els productes que se n'obtenen.

S'han programat diferents activitats al voltant de les oliveres perquè tots els participants puguin disfrutar durant tot el matí del món de l'oliverar, els itineraris, els tallers, les exposicions, així com les tasques de collita i recol·lecció.

Horari: de 10 a 13 hores

Recomanacions: esmorzar

Activitat gratuïta. Necessària la inscripció prèvia.

Telèfon d'informació i inscripció: 962 680 000

DIUMENGE FAMILIAR. CONSUM AMB GUST

15 de novembre de 2015

Activitats per a famílies

La jornada pretén fomentar el consum responsable entre els participants i treballar el concepte de consum a tres nivells: consum ètic, consum ecològic i consum solidari. Realitzarem distintes activitats per a les famílies participants, tallers i jocs per a investigar sobre els nostres hàbits de consum.

Horari: de 10 a 13 hores

Recomanacions: esmorzar

Activitat gratuïta. Necessària la inscripció prèvia.

Telèfon d'informació i inscripció 962 680 000

DIUMENGE FAMILIAR. RECICL-ART, ART I MEDI AMBIENT

12 de desembre de 2015

Activitats per a famílies

Es realitzaran una sèrie d'activitats per a mostrar que es poden crear articles útils i bonics a partir de diversos materials de rebuig i residus.

Una jornada on el consum responsable i la reutilització artística de materials de rebuig, junt amb pautes de consum sostenible de cara a Nadal, seran els temes principals i on el protagonista serà la creativitat dels participants.

Horari: de 10 a 13 hores

Recomanacions: esmorzar

Activitat gratuïta. Necessària la inscripció prèvia.

Telèfon d'informació i inscripció 962 680 000

9. EL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL CEACV

Es poden realitzar consultes en sala. La biblioteca disposa de la consulta de materials en sala i assessorament d'un tècnic. També disposa d'un ordinador connectat a internet, per a qualsevol recerca d'informació o per a poder realitzar tasques que precisen d'un suport informàtic.

Utilitzar el servei de préstec extern. Permet el préstec de fins 4 documents durant un termini màxim de 15 dies. El préstec pot ser presencial o per correu. En este últim cas, l'enviament de materials està limitat a un pes màxim de 3 Kg. La devolució de documents per correu sempre corre a càrrec de l'usuari per correu certificat.

Recerques bibliogràfiques. El Centre de Documentació del CEACV realitza, a petició de l'usuari, recerques bibliogràfiques per temes entre els materials que té disponibles.

Tècnic del Centre de Documentació–Biblioteca del CEACV: Víctor Benlloch

Tel. consulta: 96 268 00 00 Fax: 96 267 29 44

Correu electrònic: biblioteca_cea@gva.es

Devolució per correu postal: CEACV. Apartat de correus 100. 46520 Port de Sagunt (València).

Horari: dilluns a divendres de 9:00-14:00 i dilluns a dijous de 16:00-18:00 (estiu vesprades tancat).

Ubicació del CEACV:

CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Alqueria dels Frares. Partida de Gausa.
Carretera de la Siderúrgica, km. 2
46500 Sagunt (València)

El Centre de Documentació del CEACV sol·licita la cessió o donació de bibliografia per a augmentar els fons destinats a ús públic.

10. NOVETATS REBUDES AL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL CEACV

DOCUMENTS INCORPORATS AL FONS BIBLIOGRÀFIC DURANT ELS MESOS DE MAIG, JUNY, JULIOL I AGOST DE 2015

0. EDUCACIÓ AMBIENTAL

- Parques Nacionales “ Red de vida”. Monfragüe. MMA, Junta de Extremadura y TVE.
- Animals de séquia. R. Roig y M. Roig. Ed. 96. 2014.
- Actividades y juegos cooperativos para educar en la escuela y en el tiempo libre. J. Fernández-Río, et al. Ed. CCS. 2013.

1. MEDI NATURAL

- Árboles y arbustos autóctonos de la C.V. J. Charco et al. CIAMED. 2014
- Las palmeras. J. Plumed y M. Costa. JBV y Mètode. 2013.

3. IMPACTE AMBIENTAL

- El negocio de la comida. ¿Quién controla nuestra alimentación? E.Vivas. Ed. Icaria. 2014.
- Los cambios climáticos. La pequeña edad del hielo en España. A Alberola. Ed. Cátedra. 2014.
- Alimentos desperdiciados. Un análisis del derroche alimentario desde la soberanía alimentaria. X. Montagut y J. Gascón. Ed. Icaria. 2014.
- Fracking. I. Suárez y R. Martínez. Ed. Catarata. 2014.
- Océano de vida. C. Roberts. Alianza Ed. 2014.

4. POLÍTICA AMBIENTAL

- Manual sobre el protocolo de Kioto. ¿Cómo puede contribuir la sociedad civil a su cumplimiento? R. I. de Tapia (Coor.). Ed. Iberdrola. 2005.

7. MEDI SOCIAL

- Viatge nutritiu. M. L. Tolosana y I. Celma. Icaria Ed. 2011.
- De animales a dioses. Breve historia de la humanidad. Y. Noah. Ed. Debate. 2014.

8. ACTIVITAT ECONÒMICA

- Los cítricos. G. Ancillo y A. Medina. Ed. JBV y Mètode. 2014.
- Huertos urbanos municipales. Experiencias de proyecto urbano y paisaje. M^a del C. Blasco y F. J. Martínez. Ed. UPV. 2014.
- El huerto familiar ecológico. M. Bueno. Ed. RBA. 2014.
- Guía para huertos urbanos. Cultivos hortícolas. J.V. Ubeda (Dir.). Diputació de València. 2014.
- Guía para huertos urbanos. Plantas aromáticas. J.V. Ubeda (Dir.). Diputació de València. 2014.
- Guía para huertos urbanos. Técnicas y tratamientos ecológicos. Aspectos básicos sobre compostaje. J.V. Ubeda (Dir.). Diputació de València. 2014.
- Huertos urbanos y periurbanos municipales en la provincia de Valencia. Estudio sobre las características y gestión de los huertos urbanos municipales en la provincia de Valencia. J.V. Ubeda (Dir.). Diputació de València. 2014.

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

- Futura. Núm. 30.
- Eroski Consumer. Núm. 199.
- Seguridad y promoción de la salud. Núm 137 y 138.
- Estratos. Núm. 110.